

§ 171

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ym. talousarvioaloitteesta koskien heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden sokerimittauslaitteiden hankintaa

HEL 2020-003286 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että kaupunki tutkii yhteistyössä HUSin kanssa mahdollisuutta ja varaa varoja hankkia kaikille näkövammaisille ja sokeille diabeetikoille omatoimisen mittaamisen mahdollistavat, ihon kautta mittaavat sokerimittauslaitteet.

Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii jatkossa mahdollistamaan näkövammaisille tyyppin 1 diabeetikoille ja näkövammaisille tyyppin 2 monipistosinsuliinihoitoisille diabeetikoille ihon läpi asennettavien niin sanottujen glukosisensorien käytön. Ruokavalio- tai tablettihoitoa tai ainoastaan pitkävaikutteista insuliinia käyttävien diabetespotilaiden kohdalla glukosisensorin käyttö ei ole tarpeellista eikä kustannustehokasta.

Näkövammaiseksi voidaan määritellä henkilö, jonka näkövamma merkittävästi haittaa jokapäiväistä elämää, eikä näköä voi silmälaseilla korjata. Näkövammaisen henkilö voi olla heikkonäköinen tai sokea. Helsingissä on arviolta näkövammaisia tyyppin 1 diabeetikoita noin 50 henkilöä ja monipistosinsuliinihoito tyyppin 2 diabeetikoita noin 50 henkilöä.

Käyttökustannuksiltaan edullisin ihon läpi asennettava niin sanottu glukosisensori on Freestyle Libre -niminen järjestelmä, jonka kustannus on noin 1 400 euroa vuodessa asiakasta kohden. Kustannus ei sisällä hoidon aloituksen yhteydessä tarvittavia vastaanottokäyntejä eikä mahdollisia konsultaatioita.

Jotta näkövammaisen saa glukosi-arvon tuloksen ääneen lausuttuna, täytyy varsinaisen Freestyle Libre -lukulaitteen sijaan lukulaitteena käyttää sellaista puhelinta, jossa on Near Field Communication (NFC) -ominaisuus ja VoiceOver-toiminta. Lisäksi puhelimeen täytyy ladata ilmainen LibreLink-sovellus, joka on saatavilla iPhone- ja Android-puhelimiin. Asiakas kustantaa itse puhelimen, jossa on yllä mainitut ominaisuudet.

Helsingin kaupunki on tarjonnut näkövammaisille diabeetikoille ääneen lausuvaa verengluukoosimittaria, mikäli verengluukoosin mittaaminen onnistuu sormenpäästä. Ääneen lausuva verengluukoosimittari on aina vaihtoehtona glukosensorimittaukselle eli asiakas voi saada vain jommankumman mittaustilanteista käyttönsä. On muistettava, että kaikki näkövammaiset diabeetikot eivät halua käyttää tai eivät tarvitse ihon läpi asennettavaa glukosensoria.

HUSilta on pyydetty kannanotto aloitteeseen koskien heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden ihon läpi asennettavien niin sanottujen glukosensorien hankintaa. HUS toteaa, että apuvälineharkinnassa on huomioitava näkövammaisen aste, diabeteksen hoitotapa ja tarvittava verengluukoosin seurantatiheys.

HUS suosittelee kaikille insuliinipuutosdiabetesta sairastaville näkövammaisille mahdollisuutta saada glukosensorointi käyttöön hoitovälinejakelun kautta. Näistä näkövammaisista pääosalla on tyypin 1 diabetes. Monipistosinsuliinihoitoa käyttävien muiden diabeetikoiden kohdalla suositellaan yksilöllistä tarvearviota, jossa huomioidaan verengluukoosin seurantatiheyden lisäksi näkövammaisen aste. Kokonaisnäön lisäksi tulisi huomioida keskeisen näkökentän ongelmat. Sormenpäämittaukset yhdistettynä niin sanottuun ääneen lausuttuun verengluukoosimittariin on vaihtoehto, mutta sen käytössä on huomioitava, että mahdolliset sivulliset kuulevat myös potilaan verengluukoosiarvon. Ruokavaliota tai tablettihoitoa tai ainoastaan pitkävaikutteista insuliinia käyttävien diabetespotilaiden kohdalla glukosensorin käyttö ei ole tarpeellista eikä kustannustehokasta. Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää HUSin suosituksia perusteltuina ja kannattaa niitä.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Näkövammaiset diabeetikot ovat erityistä tukea tarvitseva asiakasryhmä. Hyvän hoitotasapainon ylläpitäminen jatkuvan glukosensoroinnin avulla voi vähentää diabeteksestä johtuvien komplikaatioiden syntymistä. Kehittyneen terveysteknologian avulla vahvistetaan näkövammaisten diabeetikoiden mahdollisuutta omatoimiseen glukosimittaukseen ja tasapainoisen arjen ylläpitämiseen.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin: 310 45930
juha.ahonen(a)hel.fi
Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076

22.09.2020

Asia/10

tuula.tikkanen(a)hel.fi
Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikkojen sokermittauslaitteiden hankinta, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle valtuutettu Arja Karhuvaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikoiden sokermittauslaitteiden hankintaa. Talousarvioraamin puitteissa varataan määrärahaa näkövammaisille tyypin 1 diabeetikoille ja näkövammaisille tyypin 2 insuliinihoitoisille diabeetikoille ihon kautta mittaavien verensokerilaitteiden hankintaan 140 000 euroa. Kyse on jatkuvasta vuosittaisesta kustannuksesta.

Lausuntoa on pyydetty 23.9.2020 mennessä. Aloitteeseen on pyydetty myös HUSin kannanotto.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin: 310 45930
juha.ahonen(a)hel.fi
Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076
tuula.tikkanen(a)hel.fi
Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, heikkonäköisten ja sokeiden diabeetikkojen sokermittauslaitteiden hankinta, Karhuvaara Arja

Muutoksenhaku

22.09.2020

Asia/10

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.09.2020 § 152

HEL 2020-003286 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

15.09.2020 Pöydälle

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Sanna Vesikansan ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi
Juha Ahonen, ylilääkäri, puhelin: 310 45930
juha.ahonen(a)hel.fi
Tuula Tikkanen, va. ylilääkäri, puhelin: 310 50076
tuula.tikkanen(a)hel.fi
Mervi Korpela, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42683
mervi.korpela(a)hel.fi